

18.9.2019

Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund r.y.
Kinturinkuja 4, PL 91
11101 Riihimäki

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@mmm.fi

Lausuntopyyntö 22.8.2019 (Dnro 1248/01.03/2019)

LUONNOS ILVEKSEN METSÄSTYSTÄ KOSKEVAKSI KIINTIÖKSI METSÄSTYS- VUONNA 2019-2020

Suomen Metsästäjäliitto lausuu esityksen kohteena olevasta asetusluonnoksesta seuraavaa:

Yleistä

Ilves ja karhu ovat selkeästi kaksi Suomen runsaslukuisinta suurpetoa. Niiden yksilölukumäärät ovat nykyisin varsin lähellä toisiaan. Metsästäjäliiton näemyksen mukaan näiden suurpetojen kantaa tulee jatkossakin kansallisesti säädellä kannanhoidollisella metsästyksellä.

Metsästäjäliiton mielestä suurpetojen, kuten ilveksen metsästys rikastuttaa merkittävästi suomalaista eräkulttuuria. Ilveksen arvo riistaeläimenä on kasvanut nimenomaan valtakunnallisen ilvesjahdin mahdollistumisen myötä. Ilveksen kannanhoidollinen metsästys on siten perusteltua ja tärkeää.

Kanta-arviosta

Euroopan vahvin ilvespopulaatio elää tälläkin hetkellä meillä Suomessa. Ilveskanta on Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan pysynyt samalla tasolla viime vuoteen nähden. Muutamilla alueilla kuten Etelä-Hämeessä ja Etelä-Savossa kanta on jopa kasvanut. Luonnonvarakeskuksen kanta-arvon mukaan ilveksiä on ennen alkavaa metsästyskautta maassamme vähintään 1845–1955 yksilöä. Kyseinen luku ei sisällä vuotta nuorempia pentuja.

Liittoon tulee toistuvasti sen piireistä kommentteja, että kansalaiset eivät enää ilmoita ilveshavainnostaan suurpetoyhdyshenkilöille. Kyse on osaltaan havainnointijärjestelmää kohtaan osoitetusta luottamuksen puutteesta ja toisaalta eräänlaisesta väsymyksestä havainnointia kohtaan. Havaintojen ilmoittamatto-

18.9.2019

muus aiheuttaa tiedon puutteellisuutta ja saattaa johtaa kannan koon aliarviointiin. Paikallisten ihmisten sietokyvyn kiristyminen ilvestä kohtaan on silloin valitettavana seurauksena. Luottamuksen rakentamiseksi ja palauttamiseksi tuleekin liiton mielestä tehdä edelleen enemmän työtä.

Metsästäjäliitto haluaa muistuttaa, kuten asetuksen taustamuistiossakin yksiselitteisesti todetaan, että metsästyksessä huolimatta ilveskannan elinvoimaisuus tai suotuisan suojelun taso eivät ole meillä uhattuina. Viimeisimmässä uhanalaisuustarkastelussa kuluvana vuonna ilveksen status muuttui vieläpä silmälläpidettävästä elinvoimaiseksi.

Poikkeuslupamääristä

Lausunnolla olevassa luonnoksessa ministeriö esittää, että muun Suomen kannanhoitoalueelle eli poronhoitoalueen ulkopuolelle ilveksen metsästyksen myönnettäisiin metsästysasetuksen mukaisesti yhteensä enintään 240 poikkeuslupaa, mikä on 35 lupaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Poronhoitoalueelle ei edelleenkään aseteta lupakiintiötä, mikä on liiton mielestä perusteltu menettely.

Myönnettävää lupamäärää muun Suomen kannanhoitoalueella tulee Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan hieman nostaa esitetystä, sillä esitetty määrä ei ole riittävä kattamaan kaikkia ongelma- ja tihentymäalueita. Tämän seurauksena kanta saattaa kääntyä taas tarpeettoman voimakkaaseen kasvuun.

Metsästäjäliitto esittää metsästettäväksi ilvesten enimmäismääräksi Suomessa poronhoitoalueen ulkopuolella 275 yksilöä, mikä on vajaan 15 % verotus ilvesten arvioidusta aikuiskannasta. Tällä lupamäärällä saataisiin paremmin kohdennettua lupia ongelma- ja tihentymäalueille ja kuitenkin pidettyä kanta jatkossakin suotuisan suojelun tasolla. Liiton esittämä verotusaste on alempi, mitä Luonnonvarakeskuksen populaatiomallissa todetaan maksimiverotusmääräksi (MSY 16%) populaatiolle, joka odotusarvoisesti pysyy kyseisellä verotusmäärällä vakaana, eli siten toteuttaa kannanhoitosuunnitelmassa mainittua tavoitetta. Luken populaatiomallin mukaan alle 16% verotuksella kanta todennäköisesti jopa kasvaa.

Poikkeuslupien kohdentaminen

Metsästäjäliiton mielestä poikkeuslupia tulee kohdentaa erityisesti alueille, joilla ilveskanta on kasvanut viime vuodesta, eli Etelä-Savoon ja Etelä-Hämeeseen. Myös liittoon tulleet kentän havainnot ja kommentit puoltavat lupien kohdentamista kyseisille alueille.

Kansainvälisesti uhanalaisen metsäpeuran esiintymisalueella Kainuussa ja Suomenselällä vasoihin kohdistuva ilveksen saalistuspaine on liiton mielestä edelleen huomioitava lupien määrässä ja kohdentamisessa, vaikka sen merki-

18.9.2019

tystä asetuksen taustamuistiossa pidetäänkin nyt aiempaa pienemmässä roolissa. Erityishuomiota tulee liiton näkemyksen mukaan kiinnittää alueisiin, jonne metsäpeuroja siirretään osana Metsäpeura Life -hanketta.

Metsästäjäliiton mielestä ilveksen vaikutus muihin riistaeläimiin tulee ottaa huomioon ilveksen pyyntilupien myöntämisen perusteluna. Suurpetojen vaikutukset muihin riistalajeihin ja sillä perusteltu kannanhoidollinen metsästys on tunnustettu olevan myös Bernin sopimuksen hengen mukaista, sopimuksen pysyvän komitean näkemyksen mukaisesti.

Poikkeuslupamaksuista

Metsästäjäliitto on edelleen saanut piireiltään kommentteja, joissa kannanhoidollisen poikkeusluvan (Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin ns. kannanhoidolliset poikkeusluvut sudelle, karhulle, saukolle tai ilvekselle) lupamaksun (200 euroa) koetaan olevan kohtuuttoman suuri. Koska yhteiskunnallisesti tärkeän suurpetojen kannanhoidon toteuttamisesta aiheutuu metsästäjille merkittävästi muitakin kuluja, liitto esittää edelleen selvitettäväksi, olisiko poikkeuslupamaksujen kohtuullistaminen jatkossa mahdollista. Samalla esitämme selvitettäväksi, olisiko lupamaksun poistamista mahdollista harkita kielteisten lupapäätösten osalta.

Riihimäellä 18.9.2019

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.

Heli Siitari
Toiminnanjohtaja

Ere Grenfors
Luonnon- ja riistanhoitopäällikkö